

Указ

ПРЕЗІДУМУ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

Аб назначэнні таварыша Кісялёва К. В.
Народным Камісарам Замежных Справ БССР

Назначыць таварыша Кісялёва Кузьму Венедзіктавіча Народным Камісарам Замежных Справ БССР.

Старшыня Прэзідіума Вярхоўнага Совета БССР
Н. НАТАЛЕВІЧ.Сакратар Прэзідіума Вярхоўнага Совета БССР
Л. ПАПКОУ.30 сакавіка 1944 года.
Гор. Гомель.

У калгасах прыфронтавога раёна

Гэтым днём адбылася першая раённая нарада брыгадзіраў падъядыніцаў аўтодромаў. Нарада падвіла вынікі падрыхтоўкі да сяўбы і абмеркавала чарговыя задачы калгасаў. На калгасныя падэлкі ў раёне вывезена ўжо 1,945 вазоў гною, сабрана больш 29 цэнтнераў попелу.

Лепшіх другіх рыхтуюца да сяўбы калгаснікі сельгасарцелі «Новы шлях». План засыпкі насення тут выкананы на 82 процэнты. Зерначычальныя машыны няма, дык калгаснікі ачышчают насенне ўручную, рэштамі. Брыгада тав. Бабкова вывезла на палі ўесь гной, замончыла рамонт інвентара.

Уздельнікі нарады абмеркавалі зварот калгаснікі сельгасарцелі «КІМ», Хойніцкага раёна, якія зачлікаюць спаборніцтва за хутчайшую аднаўленіе арцельнай гаспадаркі, за лепшую падрыхтоўку да

веснавой сяўбы. Усе брыгадзіры аднаўніцаў падтрымалі заклік кімаўцаў і ўключыліся ў соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай. Брыгадзір калгаса імені Молатава, Давыдаўскага сельсовета, Ольга Ляцяга заявіла, што калгаснікі прыкладуць усе сілы, каб не адстаць ад ініцыятаў спаборніцтва — калгаснікі сельгасарцелі «КІМ».

Для дапамогі калгасам у падрыхтоўцы да сяўбы райком КП(б)Б і райвыканкам накіроўваюць у вёскі партыйна-совецкі актыў.

Прыкладзем усе сілы, каб калгасы напага прыфронтавога раёна, уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва, заваявалі ў гэтым годзе высокі, ваенны ўраджай.

А. ІВАНЬКОВА,
сакратар Даманавіцкага
РК КП(б)Б.

Старанна даглядаюць коней

Рыхтаваць коней да вясны — адна з важнейшых задач кожнага калгаса. Ад падрыхтоўкі і выкарыстання цягавай сілы будзе залежыць поспех сяўбы.

На распяцію райкома партыі і райвыканкама ў калгасах праведзен аглед усіго конскага пагадлоў. Усе знясіленыя коні адасоблены, пастаўлены на адпачынак і надкормку.

Клопаты аб кані прайдзяюць калгаснікі сельгасарцелі Асмоловіцкага, Галіцкага, Пуцімельскага, Мілаславіцкага сельсоветаў. Для коней тут прыстасаваны добра аbstыльваныя памяшканні, вызначаны запас трубыў кармоў і канцэптаратаў.

Калгасы гэтых сельсоветаў дапамагаюць кармам многім сель-

гасарцелям Дамамерыцкага і Гусарскага сельсоветаў, якія спадены нямецкімі бандытамі. Так, калгас «З-ці Інтэрнацыонал», Асмоловіцката сельсовета, перадаў калгасу «Барацьба», Дамамерыцкага сельсовета, звыш 300 цэнтнераў сена і 400 цэнтнераў саломы. У сельгасарцелі «За большэвіцкія калгасы» паступіла з калгаса «Большэвік», Пуцімельскага сельсовета, 200 цэнтнераў сена і 350 цэнтнераў саломы.

Калгаснікі Клімавіцкага раёна зробіць усё для таго, каб у добрым становішчы вывесці коней да сяўбы.

П. КАВАЛЕЎ,

затэхнік Клімавіцкага рай-
земадзела, Магілёўская області.

Янук КОЛАС.

На руінах Гомеля

Вясёлы, прыветны, радасны буй наш мілы Гомель. У тульні выглядалі праціўныя дрэвы садоў чысценікі домікі на акраінах горада. Прыгожа ўзнімаліся і свініліся ў сонцы новыя мураваныя будынкі гарадскага цэнтра. Зонкі маладым гоманам поўніліся вуліцы, бульвары і паркі. Велічна красавіліся над Сожам парк і палац Паскевіча, як жывы помнік старожытнасці. Шырокі сіраброводны Сож з раскошнымі, жоўтымі пляжамі, піблісці золата, малляўніча апіразваў гомельскія ваколіцы.

З кожным годам рос і шырэўся Гомель, адзін з прыгажайшых беларускіх гарадоў. Клапатлівыя руکі гомельчан шмат паклалі старания і працы, каб упрыгожыць свой горад.

На ўчастку ідзе поезд № 1007. Чорная прямая лінія на графіку гаворыць аб tym, што поезд быў апрацаваны хутка, а вагоны па 4 гадзіны раней машины. Няма і сустрэчных паяздаў. Не патрабуеца піскіх дадатковых намаганняў дыспетчара, каб давесці гэты поезд да вузлавой станцыі і запісаць у свой актыў якія адзін своечасова зданы састаў. Але дзяўчына ў сімі бярэце — дыспетчар Таня Гурчанава — заклапочана. У поезізе вагоны для розных станцыі дарогі, якія размешчаны адразу за вузлом. Калі пачаць апрацоўваць састаў на вузле, дык гэта на гадзіны затрымае вагоны і спаборніцтва за высокі ўраджай.

Гурчанава выклікае да селектара машыніста, талоўнага канцтара, дзяляжнага па адной з участковых станцыі. Расказвае ім план апрацоўкі поезда на участковай станцыі.

— Мы надбярэм вагоны ў групы па станцыях прызначэння, — растлумачвае ім задачу Гурчанава. — Гэтым мы вызвалім вузел ад вялікай работы, а вагоны, пазбегнуўшы прастою на вузле, пападаюць на канечную станцыю рапей графіка.

Выслухаўшы думку работнікаў, Гурчанава дае распаряджэнне на хуткую апрацоўку састава.

Да канца дзяляжнства Гурчанава ўягчэ разглядзіць на графік, дзе чорная, цяпер ужо ледзь ла-

маная лінія гаворыць аб tym, што поезд быў апрацаваны хутка, а вагоны па 4 гадзіны раней машины. Няма і сустрэчных паяздаў. На вузле вагоны не быў затрыманы піскі на мінуту!

Не фармальна, а творча вырашае Гурчанава справу прасоўсання кожнага поезда. Ей дапамагае соцыялістычнае спаборніцтва і моцная вытворчая дружба з работнікамі станцыі, машыністамі і канцтарамі.

Прыняўшы аднойчы на ўчастак паражняк, які траба было здаць из суседні ўчастак да канца справаудачных сутак, Гурчанава звярнула ўвагу на то, што яму прадстаць вялікая колькасць прыпинкаў для пропуску сустрэчных паяздаў.

Спышаць поезд на кожнай станцыі — значыць сарваць своечасовую падачу вагонуў-паражняка. Ёсьць выхад — прапусціць поезд без прыпинкаў. Але гэта ризыка. Варта машыністу ці дзяляжнству па станцыі крыху зазывацца, як «зашынецца» ўесь участак, будзе затрымана мноства паяздаў.

Але Гурчанава ведае свой калектыв, вывучыла людзей, упэўнена ў іх і ў сабе. Яна выклікае да селектара машыніста тав. Тарасенку, умоўліваеца з ім, што ён робіць толькі адну 15-хвілінную астапоўку для набору вады і будзе весці поезд, поўнасцю вытрымліваючы хуткасць. Потым

яна рыхтуе дзяляжнікі па станцыях усяго ўчастка, узімае іх на спаборніцтва з машыністамі і дыспетчарамі.

Выконваючы абавязкальствы, энергічна дзейнічае дзяляжнікі па станцыі тав. Клецаў. Ей робіць ўсё для хуткага набору вады, сустракае поезд ля воданапорнай калонкі і, не затрымліваючы, уручае машыністу дакументы на далейшое следование поезда. Станцыя вытрымана дакладна — 15 мінут.

Сігналам безастановачнага праходу сустракаюць паражняк дзяляжнікі па станцыях. Хутка імчыца поезд па перагонах. Роўна ў 17 гадзін, амаль на гадзіну раней графіка, прыходзіць паражняк, і ні адзін сустрэчны поезд не затрыманы піскі на мінуту.

Дыспетчар Таня Гурчанава — строг, патрабавальны камандзір участка. У час дзяляжнства ёй падначалены станцыі і раз'езды, дзесяткі людзей розных професій. Тут, ля пульта, — увесь складаны механизм руху паяздаў на ўчастку. Патрабна напружанне і цвердасць характару. Гэта работа нараджае вялікіх камандзіраў-арганізатораў. Такім камандзірам, майстрам свайгі справы з'яўляецца дыспетчар Гомельскага аддзялення руху Таня Гурчанава.

Н. ЗЕЛКІН.

БЕЛАРУСКАЯ ЧЫГУНКА.

Баявяя справы беларускіх партызан

Партызаны Міншчыны на тэрыторыі аднаго раёна падаравалі на мінах 98 аўтамашын. З засад забіта звыш 200 нямецкіх салдат і афіцэраў.

6 сакавіка атрад вілейскіх партызан вёў піцігайдзіны боі з калонай немцаў. Народныя месціцы разбілі 3 нямецкія аўтамашыны і забілі 86 гітлераўскіх салдат і афіцэраў.

Партызаны атрада «Смерпь фанізму» за месец баявых дзеяній пусцілі пад адкос 27 нямецкіх воісковых эшелонаў. Совепны, забілі 95 нямецкіх салдат.

Захоплены трафеі, у ліку якіх кулеметы і аўтаматы. Партызаны другой віцебскай брыгады ў адну ноч разгромілі два варожыя гарнізони. Знішчаны два склады, забіта да 100 гітлераўцаў і захоплены 4 палонія. Партызам дасталіся трафеі і важныя дакументы.

Беластоцкія партызаны атрада «Баявы» за 12 дзён падаравалі 3 чыгуначныя эшелоны ворага. У выніку крушэння разбіты і пашкоджаны 3 паравозы, 15 вагонаў з жывой сілай, 11 вагонаў з боепрыпасамі і трох платформ з аўтамашынамі.

Землі. Уся нямецкая злоба, усё спрадвечнае грабежніцтва імгнение прускіх акул згусціліся ў гэтай чорнай павале. Сусветны разбойнік і бандыт, ап'янены ад крыўі, высока заносіў пад сметам тапор у імя грабіха і півадлі народу, каб усталіваць на зямлі напаванне нямецкай канцармы, капральскага вокрыку і бізуні, гестапаўскага засценка і гілбасніцкага свінушніка «арыйскай расы». І гэты асартымент фашысцкага раю называў Гітлер «новымі падрадкамі».

Нельга без пачуцця жалю, вострага болю і пякучага абурэння супроць нямецкай поскудзі пазіціўнаў сягнона па руіны Гомеля. Папялішча спаленых будынкаў, агардэльня дрэвы садоў, груды дру́зу, бітай цэглы і скрученага віхрамі агнём жалеза — вось што засталося ад Гомеля. Як чікілеты, стаяць мёртвымі сцены мураваных будынкаў, сведкі нямецкага варварства. А чыё сэрца не загарыцца агнём бязлітаснай помесці нямецкім вылюдкам за

назіраючы плюгавыя падбрэхічы — моські, куды ім схаваць сваю прадажную скурку. Не схаваюць. Час адплаты бізінца. Не з добра і не з роскансы не ганьбуе сягненія Гітлер дапамогай і такай нікчэмнай вошы, як апошні панскі выскрабак на Беларусі, пан Астроўскі. Дарэмана ішакі з прэрэзлівымі галасамі тужыліся засланіць сонца сваім доўгім вухам. Ніколі не пераможа сіла цемры, зла і разбурэння. Не ўсталюе над светам яна свае ўлады. Усё што прыходзіць з мроку, у мрок і сойдзе.

Мы залечым раны свае зямлі, адбудуем насы гарады, падымем іх з пошулу руін, бо мы адштурхуемся ад цемры. Мы ідзем у ясныя дні, дзе свеціць сонца і зязлюць прыгожыя вечныя зоры. На нашым баявым сцягу напісаны вялікія слова: праўда, справядлівасць, прагрэс, дружба і салідарнасць народаў.

Брацкая дапамога Удмурціі беларускаму народу

ДРУЖБА

Наши сустрэчы з рабочымі, служчымі, кіруючымі партыйнымі і совецкімі работнікамі Удмурційской рэспублікі — незабытныя. Гэта былі ўспыя, дружанская сустрэчы.

Усюды — на прадпрыемствах, ва ўстановах, у калгасах і сёбгасах адбыліся мітынгі, прысвечаныя шэфству Удмурційской АССР над вызваленымі раёнамі Беларусі. Іншы раз наша прыход на фабрыку, завод выклікаў стыхійны мітынг. Таварыши прасілі расказаць аб барацьбе герайчага беларускага народа супроты нямецкіх захопнікаў, аб аднаўленні жыцця ў вызваленых раёнах. Мы расказаў. Выступалі і яны. Ніхто з іх спецыялна не рыхтаваўся, а якія дзівосныя былі іх прамовы. Шчырыя, хвалюючыя, задушэнныя...

Усе выказаў адну думку: дапаможам братам-беларусам хутчай аднаўці разбураную нямецка-фашистскую і нягоднікамі гаспадарку! Тут-же бралі канкрэтныя абавязацельствы. Рабочы і служачыя абяцалі працацаць яшчэ лепш, больш дапамагаць Радзіме, Фронту.

На адным з заводаў выступіў начальнік транспартнага аддзела. Бухавер. Ён заявіў:

— Хуткае аднаўленне прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў вызваленых раёнах яшчэ больш умацуе нашу ваенныя магутнасць, дапаможа канчаткова разгроміць ненавіснага ворага. Наш

невялікі калектыв заводскіх транспартисткоў рашыў адправіць братам-беларусам трохтонны грузавік.

Грузавік збіралі работнікі аддзела ў нерабочы час. З якой любою рабіліся дэталі для гэтай машины! Часта працаўалі ноччу, застаючыся пасля дзённай змены. Кожны хацеў хутчай і лепш падрыхтаваць падарунак.

Працоўныя Удмурційской рэспублікі акказаўць вялікую дапамогу Беларусі. На дніх адыйшоў эшалон з 41 вагонам. У ім — варшаты, трансфарматары, напільнікі, розны інструмент, адсталяванне. Калгаснікі Удмурційской вылучылі 4.000 галоў жывёлы, 40 трактараў з прычэпным інвентаром, 700 копных плугоў, 100 сеялак. Народны Камісарыят Аховы Здароўя адсталяваў дзея большіцы з інструментарыем, медыкаментамі і мяккім адсталяваннем.

Брацкая дапамога Удмурційской ставіцца на дзяржаўны ўзровень. Выступаючы на сесіі Вярховага Савета Удмурційской АССР, дэпутаты гаварылі аб узмечненні гэтай дапамогі, аб тым, што шэфства над Беларуссю павінна набываць яшчэ большы размах.

Дружба беларусаў і удмуртаў, змацаваная адзінным жаданнем — хутчай разгроміць нямецка-фашистскую акупантаву, залячыць жыццё на вызваленай ад немцаў зямлі — вось гарачае імкненне працоўных Удмурційской.

На станцыі стаіць эшалон. 41 вагон. Пагружана 8 варшатаў і 13 трансфарматараў, 500 кувалдаў, звыш 5.000 напільнікаў, электрарухавік, на 17.000 рублёў інструментаў, 70 тон метала, тазы, бакі, вёдры і іншыя рэчы хатнія ўжытку. Гэта падарунак іжэўскіх металургаў.

У вагонах каля 30.000 адзінак інструмента. 120 тон метала, варшаты, кухонны посуд. Гэта ўклад машинабудаўнікоў.

«Братам-беларусам ад працоўных Удмурцій» — напісаны на транспарантах і на вагонах.

Эшалон рушыў у шлях. Поезд іде ў Беларусь...

Л. ПАБЯРЭЗКІН.

таў для вялікай кузні. Калектыв швейнай фабрыкі пасылае агрэгат-канвеер у складзе 12-ці машын з маторам для швейнай майстэрні, запасныя часткі да іх, многа іншага адсталявання, а таксама 1.000 шпулек нітак, каля 3.000 камплектаў дзіцячай бялізны.

Асуковская фабрика і скурзавод ў камплектаўцаў адсталяваннем і матэрыяламі трох аўтковых майстэрні. Крупны завод вылучае паравы калёл, лікера-водачны завод — 8 электраматараў, аўтагенны апарат з адсталяваннем да яго, генератор перманінага току, а таксама іншасэлектраадсталяванне і матэрыялы.

АКШУР-БОДЗЯ

Калгаснікі раёна шэфству ў вызваленых раёнах Советскай Беларусі. На сходзе сельгасарцелі «Ударник» выступіў загадчык фермаў тав. Макрушин. Ён заявіў:

— Мы павінны дапамагчы вызваленым раёнах хутчай аднаўці разбураную ворагам гаспадарку, каб хутчай паблізіць час поўнай перамогі над ворагам.

Балгасы раёна вылучылі для вызваленых раёнаў Беларусі 7 коней, 27 галоў буйней рагатай жывёлы, 9 свіней, 44 авечкі.

Для аднаўлення гаспадаркі Беларусі

ВОТКІНСК

Працоўныя горада і раёна ўзялі шэфства над вызваленымі раёнах Беларускай рэспублікі.

У цехах машынабудаўнічага завода, на прадпрыемствах мясцовай прымесловасці, ва ўстановах і калгасах праходзіць многалюдныя сходы, прысвечаныя дапамозе раёнаў, якія пачынаюць атаку на нямецкай акупантаву.

Калектыв промкамбіната накіроўвае ў Беларусь каля 1.500 вырабаў свайгі вытворчасці, у тым ліку ложкі, малаткі, сякеры, трыкатаж, ганчарную пасуду.

12 камбайнаваў, 2 жніваркі, 2 сэнакасілкі, трактары і іншыя сельскагаспадарчыя машыны, трактарныя плугі, розны сельскагаспадарчы інвентар і 130 галоў жывёлы пасылаюць у Беларусь МТС і калгасы раёна.

САРАПУЛ

З вялікім уздымам прыйшлі па прадпрыемствах, ва ўстановах і сустрэчы з дэлегацый беларускага народа, якія прыбылі ў горад Сарапул. Працоўныя бяларусы канкрэтныя абавязацельствы дапамагчы ў аднаўленні гарадоў і вёсак Беларусі, разбураных гітлероўскімі варварамі.

Калектыв завода імені Дзяржынскага накіроўвае адсталяванне з поўным наборам інструмен-

Поезд ідзе ў Беларусь...

Яшчэ некалькі дзён назад на заводскіх шляхах ішла пагрузка эшалона, які прызначаўся для адпраўкі ў Беларусь. Клапатлівія рукі ўкладвалі скрыні з інструментам, электраапаратурай, часткамі машын. На платформы ўзнімаліся пляжкі варшаты. Тут усё неабходнае для таго, каб адразу ж разгарнуць вытворчасць. Ад метчыка і кронцыркуля, паравога катла і прэса, да металічнай загатоўкі і хімікатаў.

На Н-скім заводзе да платформы падышла аўтамашына, яна таксама пасылаецца ў Беларусь.

— Там яна будзе вельмі патрэбна, — гаварылі рабочыя.

Дапамагчы беларускаму народу хутчай адрадзіць пармальнае жыццё на вызваленай ад немцаў зямлі — вось гарачае імкненне працоўных Удмурцій.

На станцыі стаіць эшалон. 41 вагон. Пагружана 8 варшатаў і 13 трансфарматараў, 500 кувалдаў, звыш 5.000 напільнікаў, электрарухавік, на 17.000 рублёў інструментаў, 70 тон метала, тазы, бакі, вёдры і іншыя рэчы хатнія ўжытку. Гэта падарунак іжэўскіх металургаў.

У вагонах каля 30.000 адзінак інструмента. 120 тон метала, варшаты, кухонны посуд. Гэта ўклад машинабудаўнікоў.

«Братам-беларусам ад працоўных Удмурцій» — напісаны на транспарантах і на вагонах.

Эшалон рушыў у шлях. Поезд іде ў Беларусь...

Л. ПАБЯРЭЗКІН.

Жыхары горада Лёзна ўзяліся за аднаўленне чыгуначнай станцыі, разбуранай немцамі пры адступленні.

НА ЗДЫМКУ: падрыхтоўка пляцоўкі для будынка вакзала. На першым плане — А. Дабракова, якая перавыконвае норму ў 3 разы.

Фото І. Дыніна.

АДІЖЭЎСКІХ МАШЫНАБУДАЎНІКОЎ

Іжэўскія машынабудаўнікі га і слясарнага адсталявання прымаюць актыўны ўздел у вызначаючы неабходны інструменты. Разам з гэтым завод на кіроўвае ў Беларусь 32 варшаты, у тым ліку 6 ткачных, 5 рэзальверных, 4 даўбежных, 13 гарызантальна-фрэзерных. Вялікі ўздел рабіць калектыв нашых інструментальщыкаў. Ён вырабляе 24 тысячи свёрлаў, 5.600 метчыкаў, 7 тысяч абразіваў, а ўсяго 75 тысяч штук рознага інструмента на 250 тысяч рублёў.

Каштоўныя матэрыялы вызначае аддзел галоўнага металурга. Адзін з іх — аснашчае дрэвапрацоўчую майстэрню на 50 чалавек. Падобная майстэрня можа за месяц вырабіць неабходную колькасць дэталей для будаўніцтва 12 васьмікватарных дамоў.

Аддзел галоўнага энергетыка вызначае электраадсталяванне, аддзел галоўнага архітэктара ўжо гызначы інструмент для будаўнічай брыгады ў 40 чалавек. Цэх № 62 рыхтуе адсталяванне плаўкаў становішча на 100 месц кожнай. Нарэшце, медсанчасть завода вызначае медыкаменты і інструментарый для двух фельчарскіх пунктаў.

На аддзеле забеспечэння завода агульны ўзнос у шэфскі фонд метала і матэрыялаў дасягнуў сумы 1.300 тысяч рублёў. Апрача ўсяго, завод вызначы запасныя частакі да сельскагаспадарчых машын на 100 тысяч рублёў.

Тое, што зроблена, — толькі пачатак вялікай сістэматичнай дапамогі братам-беларусам у адраджэнні народнай гаспадаркі, разбуранай і арабаванай гітлероўскімі бандытамі. Калектыв ордэна Леніна машынабудаўнічага завода зробіць ўсё, каб дапамагчы ў аднаўленні гаспадаркі брацкай Советскай Беларусі.

Г. ЛЯШЧЫНСКІ,
намеснік дырэктара завода.

Школьнікі Удмурціі — беларускім дзесяці

Работнікі народнай асветы і школьнікі Удмурційской АССР разыўлі акказаць практычную дапамогу беларускаму народу ў аднаўленні школ і іншых павучальных установ. Яны адсталяўваюць трох пачатковых школы, адну няпоўную сярэднюю і адну сярэднюю школу.

Выдуванні пачатковай школы ў школы і горада Воткінска. Яны авалязіліся пойнасцю адсталяванне для фізічных і хімічных кабінетаў. Камплектуюцца сельская бібліятэка і бібліятэка масава-палітычнай літаратуры.

Школьнікі збираюць падручнікі і наглядныя дапаможнікі. Іжэўская пачатковая школа № 18 сабрала 29 падручнікаў. Піонерская дружына гэтай школы пішешчыкамі Беларусі сцяг і баран.

Іжэўская пачатковая школа № 6 пакіроўвае ў вызваленых раёнаў 50 падручнікаў, палітычныя карты свету, камплект географічных карт. Пачатковая школа № 16 таксама вылучае падручнікі, глобус, прылады для фізічнай лабараторыі.

Усяго вучні школ Іжэўска сабрали 1.700 падручнікаў.

Выдатную ініцыятыву прайвілі школьнікі горада Воткінска.

Е. НІКІФАРАВА,
нарком асветы
Удмурційской АССР.

Матэрыялы для гэтай старонкі дасланы газетай «Удмуртская правда».

